

De redactie nodigt lezers uit boeken te recenseren voor deze rubriek

Dit boek is geschreven naar aanleiding van het vijftigjarig bestaan van de Centrale Bank van Suriname. De auteur, dr Anthony R. Caram, doet verslag van de lotgevallen van de jubilerende instelling. Hij onderscheidt de volgende drie fasen: de onbekommerde beginjaren van de bank, de periode waarin zij wordt misbruikt en leeggeplunderd, en de weg naar herstel. Tijdens de eerste twee decennia van haar bestaan kon de bank, beschikkend over ruime deviezenreserves en met een bekwame directie aan het roer, zich waarmaken als een betrouwbare hoedster van de Surinaamse valuta. De verwerving van de onafhankelijkheid bracht, economisch gezien, aanvankelijk weinig verandering. Carams beschrijving van wat er daarna op politiek terrein allemaal misging is bloedstollend. De productieve krachten werden verlamd en Suriname werd straatarm. De catastrofe manifesteerde zich niet in de laatste plaats op monetair terrein. Na enkele jaren was de Surinaamse gulden waardeloos, de inflatie gigantisch, de deviezenreserve weggevaagd. Aan dit drama is een einde gekomen. Wat de centrale bank betreft, beschrijft Caram een aantal politieke beslissingen die, geconcretiseerd in wettelijke maatregelen, moeten garanderen dat de bank een gezondere levensfase kan ingaan. In een beknopt laatste hoofdstuk wordt een blik vooruit geworpen. Vooralsnog lijkt de Surinaamse politiek, met instemming van de auteur, zich tot doel te stellen de inrichting van het Surinaamse geldstelsel terug te brengen tot de toestand van een kwart eeuw geleden en de bank haar monetaire taak te laten hervatten op basis van de destijds geldende beleidsfilosofie. Het gaat hierbij in het bijzonder om twee gemaakte keuzen: behoud van een eigen Surinaamse geldeenheid en handhaving van het traditionele, op beheersing van de geldhoeveelheid gerichte, monetair-politieke instrumentarium. Aan de vraag of deze keuzen, in het licht van de inmiddels gewijzigde omstandigheden, nog realistisch zijn, besteedt Caram weinig aandacht. Om met de muntkwestie te beginnen: is het wel zo zeker, dat de Surinaamse economie het beste wordt gediend met een eigen geldeenheid? De auteur toont zich ingenomen met de inmiddels gerealiseerde invoering van de Surinaamse dollar ter vervanging van de gesneuvelde Surinaamse gulden. Gegeven de voortgaande internationale integratie tot grotere economisch complexen, waarbij kleinere economieën de noodzaak voelen hun activiteiten en instituties te doen aansluiten bij wat internationaal de toon aan geeft en algemeen als standaard wordt beschouwd, lijkt enige twijfel over de voordelen van behoud van

Caram, A.R. (2007) *Ontsporingen op de weg naar monetaire soliditeit, de drie fasen in het bestaan van de Centrale Bank van Suriname, 1957–2007*. Centrale Bank van Suriname.

de nationale monetaire autonomie wel op zijn plaats. Het is waar, zoals Caram stelt, dat het opgeven van de eigen munt, de eigen centrale bank en het eigen monetaire beleid (belangrijke symbolen van de nationale soevereiniteit) het land tot ongewenste aanpassingen zou kunnen dwingen, maar daar staat tegenover dat het de Surinaamse overheid ook de discipline kan opleggen de hervormingen ter hand te nemen die gewenst zijn voor een succesvolle voortzetting van het ontwikkelingsproces. Hierbij zij in het midden gelaten op welk land of welke landengroep Suriname zich het beste zou kunnen oriënteren. Een oriëntatie op het complex van de Europese Unie lijkt het overwegen waard. Door de vroegere verbondenheid met de huidige EU-lidstaat Nederland bestaat in Suriname een

aanzienlijke kennis van en inlevingsvermogen in de Europese cultuur en instituties. Daar staat tegenover dat door de praktijk van koppeling van de Surinaamse munt aan de Amerikaanse dollar een oriëntatie op de Verenigde Staten momenteel meer in de lijn ligt. Ook bij de voorkeur om geordende monetaire verhoudingen te bewerkstelligen door middel van regulering van de geldhoeveelheid kunnen vraagtekens worden gezet. Hoewel de theoretische uitgangspunten van het geldhoeveelheidsbeleid door niemand zullen worden aangevochten, is dit beleid in de internationale praktijk op de achtergrond geraakt, onder meer omdat het niet strookt met het algemeen nagestreefde vrije kapitaalverkeer. Caram memoreert weliswaar enkele problemen die zich in de afgelopen decennia wereldwijd hebben voorgedaan bij de toepassing van een geldhoeveelheidsbeleid, maar hij lijkt er niettemin ten diepste van overtuigd dat (althans in een economie als de Surinaamse) geen alternatief voor dit beleid bestaat. De implicatie is echter dat Surinaamse bedrijven en financiële instellingen niet optimaal kunnen participeren in de internationale financiële markten.

Misschien zijn de hierboven gemaakte kanttekeningen niet helemaal fair; een geschiedwerk moet zich concentreren op het verleden en hoeft zich niet noodzakelijkerwijs diepgaand met de toekomst bezig te houden. De grootste verdienste van dit boek blijft onmiskenbaar dat het laat zien wat er kan gebeuren wanneer incompetent en ideologisch verblinde politici zich meester maken van de centrale bank. Dit mooie boek behoort in ruime kring aandacht te krijgen.

HANS VAN WIJK
Econoom te Bussum